

KUTSESTANDARD

Tantsuspetsialist, tase 8

Kutsestandard on dokument, milles kirjeldatakse tööd ning töö edukaks tegemiseks vajalike oskuste, teadmiste ja hoiakute kogumit ehk kompetentsusnõudeid. Kutsestandardeid kasutatakse õppekavade koostamiseks ja kutse andmiseks.

Kutsenimetus	Eesti kvalifikatsiooniraamistiku (EKR) tase
Tantsuspetsialist, tase 8	8

Võimalikud spetsialiseerumised ja nimetused kutsetunnistusel	
Spetsialiseerumine	Nimetus kutsetunnistusel
Eesti rahvatants	Tantsuspetsialist, tase 8 Eesti rahvatants

A-osa KUTSEKIRJELDUS

A.1 Töö kirjeldus Tantsuspetsialist on loominguline töötaja, kes õpetamise ja/või tantsuloo kaudu väärtustab tantsu- ja kultuuritraditsiooni nii harrastuslikul kui professionaalsel tasemel. Töö sisuks on tantsuoskuste, kehalise teadlikkuse, eneseväljendus- ja sotsiaalsete oskuste arendamine. Tantsuspetsialist, tase 8 on valdkonna eestvedaja, kogukonna looja, laiaulatusliku mõjuga valdkonna arendaja. Kutsealal tegutsevad ka tantsuspetsialist, tase 5, kes on vähema kogemusega ja võib vajada juhendamist, tantsuspetsialist, tase 6, kes tegutseb iseseisvalt, tal on erialane väljaõpe või pikaajaline (kompetentside kujunemiseks vajalik) töökogemus, tantsuspetsialist, tase 7, kes on valdkonna arendaja (nt koolitab, on mentoriks), teeb lavastusi, koreograafiaid, viib läbi valdkondlikke projekte.
A.2 Tööosad A.2.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine 1. Füüsilise keskkonna tegevusteks ettevalmistamine. 2. Tantsulist tegevust toetava vaimse keskkonna loomine. A.2.2 Valdkonna arendamine 1. Mentorlus. 2. Meetodite mitmekesistamine. 3. Arendustegevused.
Spetsialiseerumisega seotud tööosad Eesti rahvatants A.2.3 Eesti rahvatants 1. Rahvatantsu põhisammude ja -liikumiste kasutamine. 2. Olulise repertuaariga kursisolek. 3. Erialase terminoloogia kasutamine. 4. Liikumise sidumine muusikaga. 5. Väljakutöö. 6. Rahvarõivaste kandmise väärtustamine.

Valitavad tööosad

A.2.4 Loom- ja õppeprotsessi juhtimine

1. Eesmärkide püstitamine.
2. Loom- ja õppeprotsessi kavandamine.
3. Osalejate füüsiliste ja vaimsete võimete ning tantsuoskuste arendamine.
4. Loom- ja õppeprotsessi läbiviimine.
5. Loom- ja õppeprotsessi tulemuse esitlemine.
6. Kokkuvõtete tegemine ja edasise tegevuse planeerimine.

A.2.5 Koreograafia loomine

1. Koreograafia idee leidmine.
2. Koreograafia elluviimine.

A.2.6 Lavastamine

1. Visiooni loomine.
2. Erinevatest komponentidest terviku loomine.
3. Prooviprotsessi juhtimine.
4. Lõpptulemuse esitlemine.
5. Kokkuvõtete tegemine.

A.2.7 Eestvedamine

1. Grupiprotsesside suunamine.
2. Projekti juhtimine.
3. Ressursside juhtimine.
4. Juhendamine.
5. Ideede algatamine ja elluviimine.
6. Inimeste kaasamine.

A.3 Töö keskkond ja eripära

Tööaeg on paindlik, võib sisaldada töötamist puhkepäevadel ja pühade ajal. Töö on füüsilist ja vaimset pingutust nõudev, riskiteguriks on vigastuste oht.

A.4 Töövahendid

Töövahenditeks on tantsustiilist lähtuvalt sobivad jalanõud, riietus, rekvisiidid ja vahendid, muusikat mängiv seade või instrument ning infotehnoloogilised vahendid.

A.5 Tööks vajalikud isikuomadused

Olulised on võimed ja iseloomuomadused, mis toetavad koostööd, inimese arengut ja loovust.

A.6 Kutsealane ettevalmistus

8. taseme tantsuspetsialistil on kompetentside kujunemiseks vajalik töökogemus, tal on erialane kõrgharidus või läbitud erialane koolitus.

A.7 Enamlevinud ametinimetused

Tantsuõpetaja, tantsukunstnik, tantsutreener, tantsuspetsialist, ballettmeister, koreograaf, tantsuringi juhendaja, tantsurühma juhendaja, liikumisjuht, repetiitor.

B-osa KOMPETENTSUSNÕUDED

B.1 Kutse struktuur

Põhikutse tantsuspetsialist, tase 8 taotlemisel tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.8 (läbiv kompetents) ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.7.

Spetsialiseerumisel eesti rahvatantsule tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.8 (läbiv kompetents), spetsialiseerumisega seotud kompetents B.2.3 ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.7.

B.2 Kompetentsid

KOHUSTUSLIKUD KOMPETENTSID

B.2.1 Tantsuks sobiva keskkonna loomine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. hindab füüsilise keskkonna olukorda ja sobivust erialaseks tegevuseks; loob ohutu keskkonna, arvestades tegevuse eesmärki; 2. loob usaldusliku, loomingulist tegevust ja koostööd soodustava õhkkonna; loob avatud tantsukogukonna, laiendades tantsuga seotud inimeste ringi ja väärtustades valdkonda.	
B.2.2 Valdonna arendamine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. jälgib, analüüsib ja tagasisidestab juhendatava tegevust, märkab edusamme ja tunnustab; nõustab eesmärkide seadmisel, toetab kohanemist ja arengut; algatab ja toetab koostööd ja kogemuste vahetamist; teeb ettepanekuid koolituste loomiseks, korraldab neid; 2. töötab välja, kohandab, arendab ja kasutab eesmärkide saavutamiseks erinevaid meetodeid; jagab neid kolleegidega; 3. arendab valdkonda läbi erinevate tegevuste, nt loob õppematerjale, koolitab, korraldab koolitusi, toetab teiste tantsuspetsialistide enesetäiendust, jagab kogemusi kolleegidega, avaldab arvamust meedias, esineb konverentsidel, osaleb aktiivselt erialaliidu/organisatsiooni tegevustes, räägib kaasa valdkonda reguleerivate poliitikate kujundamises kohaliku omavalitsuse või riigi tasandil.	

SPETSIALISEERUMISEGA SEOTUD KOMPETENTSID

Spetsialiseerumisel eesti rahvatantsule tuleb tõendada kohustuslikud kompetentsid B.2.1, B.2.2 ja B.2.8 (läbiv kompetents), spetsialiseerumisega seotud kompetents B.2.3 ning vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.7.

Eesti rahvatants	
B.2.3 Eesti rahvatants	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. kasutab enamlevinud põhisamme ja -liikumisi ilma abimaterjalideta; leiab vähemlevinud põhisammud ja -liikumised erialastest allikatest; loeb sammustikku ja liikumisi taktiosade kaupa; rakendab suurlavastusse sobivaid põhisamme ja -liikumisi; 2. on kursis olulisemate pärimustantsude ja erinevate ajastute autoriloominguga; 3. kasutab eesti rahvatantsu oskussõnavara ja rakendab seda erinevates olukordades (suurlavastused jms); 4. orienteerub eesti muusikaloos (sh pärimus- ja rahvamuusika), kohandab liikumise kooskõlas muusikaga; teeb koostööd muusiku(te) ja helilooja(te)ga suurvormide loomisel; 5. loob üleriigiliste pidude (30 + rühma) väljakulavastusi; nõustab kolleege väljakulavastuste loomisel; 6. arvestab rahvarõiva kandmise põhimõtteid ja leiab vajadusel lisainfot; väärtustab ja annab edasi rahvarõiva kandmise kultuuri.	

VALITAVAD KOMPETENTSID

Kutse taotlemisel tuleb tõendada vähemalt üks valitavatest kompetentsidest B.2.4 - B.2.7.

B.2.4 Loom- ja õppeprotsessi juhtimine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. sõnastab tegevuse pikaajalised eesmärgid, arvestades osalejate eripäraga ja valdkonda puudutavate tegevus- ning arengukavadega (vt lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid); kaasab eesmärkide püstitamisse osalejaid; osaleb valdkonda puudutavate tegevus- ning arengukavade loomisel; 2. kavandab pikaajalise loome- ja õppeprotsessi, lähtudes kogukonna ja püstitatud eesmärkidest, ressursidest ning ajakavast; kaasab asjakohaseid osapooli; 3. arendab osalejate füüsilisi ja vaimseid võimeid ning tantsuoskust, arvestades nende eripäraga; märkab ja hindab muutusi osalejate individuaalses arengus, teeb korrekture oma tegevuses; 4. viib loome- ja õppeprotsessi läbi, lähtudes püstitatud eesmärkidest ja ressursidest; kasutab mitmekülgseid meetodeid, järgides nüüdisaegset õpikäsitust, kaasab osalejaid õppe- ja loomeprotsessi; viib tegevused ellu, püsides kavandatud ajagraafikus; 5. leiab ja loob võimalusi esinemiseks tantsuvaldkonna arengu eesmärgil; 6. hindab eesmärkide saavutamist; annab osalejatele ja võtab neilt vastu tagasisidet, kasutades mitmekülgseid meetodeid; reflekteerib ennast ja oma tööd antud õppe- ja loomeprotsessis, teeb järeldused ja arvestab nendega edasise tegevuse planeerimisel; suunab teisi eneserefleksioonile.	
B.2.5 Koreograafia loomine	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. sõnastab koreograafilise idee, kujundades kaasnevaid komponente vastavalt tervikideele; 2. viib koreograafilise idee ellu, kujundades kaasnevaid komponente vastavalt tervikideele.	
B.2.6 Lavastamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. sõnastab lavastuse idee, täpsustab kontseptsiooni, valib vormi; 2. lähtudes lavastuse kontseptsioonist ja vormist valib lavastusmeeskonna, lavastust toetavad komponendid; koostab stsenaariumi/lavastusplaani; 3. koostab aja- ja tegevusplaani ning kooskõlastab selle lavastusmeeskonnaga; planeerib ja juhib prooviperioodi; 4. tagab lavastuse valmimise ja etendamise; 5. teeb koos lavastusmeeskonnaga kokkuvõtte kogu lavastusprotsessist, analüüsib tagasisidet edasise töö parendamiseks.	
B.2.7 Eestvedamine	EKR tase 7
Tegevusnäitajad: 1. suunab grupiprotsesse, arvestades grupi arengufaase, rolle grupis; loob arengut toetava motiveeriva keskkonna; 2. kirjutab idee projektiks ja koostab taotluse, arvestades projekti teostatavusega; tagab projekti toimimise ja aruandluse; hoiab end kursis projektitaotluse ja toetuse saamise võimalustega; 3. planeerib ja kasutab ressursse (nt inimesed, aeg, töövahendid, finantsid) efektiivselt; jälgib tähtaegadest ning etappidest kinnipidamist; 4. loob võimalused tegevuseks sobivate hoiakute kujunemiseks ja teiste arenguks; toetab muudatustega toimetulekut ja võimekuse rakendamist; 5. pakub välja uusi ideid, viib need ellu; läheneb olukordade lahendamisele uudset ja loovalt, on avatud ja koostööaldis; 6. teeb otsuseid ja viib neid ellu teistega koos ja teistega arvestades.	

KUTSET LÄBIVAD KOMPETENTSID

B.2.8 Tantsuspetsialist, tase 8 kutset läbiv kompetents	EKR tase 8
Tegevusnäitajad: 1. valdab ühte või mitut tantsustiili, sh kasutab korrektset erialast terminoloogiat; hoiab end kursis valdkondlike traditsioonide ja uuendustega; kasutab muusika põhimõisteid (tempo, takt, löök, rütm, paus jne); tunneb ära meloodia osad; 2. hoiab ja arendab oma kutseoskusi; täiendab ennast erialaselt pidevalt; 3. kasutab teadlikult verbaalset ja mitteverbaalset suhtlemisviisi, arvestades partnerit ja olukorda; kasutab adekvaatseid enesekehtestamise meetodeid; teeb koostööd ja kuulab teisi;	

4. järgib oma töös kutsealaga seonduvaid õigusakte; järgib üldisi eetilisi norme; austab teiste loomingut, viitab korrektelt allikatele, arvestades autoriõigusi;
5. töötab tõhusalt meeskonnas ja selle huvides ning kohandub meeskonnaga, juhib meeskonda; arvestab teistega ja täidab oma rolli meeskonnas;
6. reflekteerib ja hindab enda tegevust protsesside juhtimisel, toob välja enda tugevused ja arenguvajadused ning kavandab tegevused enda arendamiseks; kogub ja analüüsib tagasisidet ning teeb vajadusel korrekture oma tegevuses; toetab kolleegide enesearengut suunatud refleksiooni kaudu;
7. hindab tegutsemise eesmärgist lähtuvalt ettevõtluse võimalusi; valib sobiva ettevõtlusvormi; kasutab sise- ja väliskommunikatsiooni võimalusi maine kujundamiseks ja sihtgruppidega suhtlemiseks; nõustab kolleegide ettevõtluses;
8. kasutab oma töös eesti keelt tasemel B2 ja ühte võõrkeelt tasemel A2 (vt lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused);
9. kasutab oma töös digioskuste osaoskusi Info haldamine, Suhtlemine digikeskkondades ja Turvalisus (vt lisa 3 Digioskused).
Hindamismeetod(id): Läbivaid kompetentse hinnatakse teiste kutsestandardis toodud kompetentside hindamise käigus.

C-osa ÜLDTEAVE JA LISAD

C.1 Teave kutsestandardi koostamise ja kinnitamise kohta ning viide ametite klassifikaatorile	
1. Kutsestandardi tähis kutseregistris	19-19042023-2.22/4k
2. Kutsestandardi koostajad	Sille Kapper, Tallinna Ülikool Balti filmi, meedia, kunstide ja kommunikatsiooni instituut Krõõt Kiviste, Shate Tantsukool, Tartu Tantsuakadeemia Villiko Kruuse, Waf Managment OÜ Agne Kurrikoff-Herman, Eesti Rahvatantsuansambli Liit Raido Mägi, Tartu Ülikooli Viljandi kultuuriakadeemia Silvia Purje, Eesti Tantsuspordi Liit Erika Põlendik, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts Anu Sööt, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit Anne Tamm-Kivimets, Eesti Tantsukunsti ja Tantsuhariduse Liit, MTÜ Just Tants Margus Toomla, Eesti Rahvatantsu ja Rahvamuusika Selts
3. Kutsestandardi kinnitaja	Kultuuri Kutsenõukogu
4. Kutsenõukogu otsuse number	28
5. Kutsenõukogu otsuse kuupäev	19.04.2023
6. Kutsestandard kehtib kuni	30.06.2024
7. Kutsestandardi versiooni number	4
8. Viide Ametite Klassifikaatorile (ISCO 08)	2653 Tantsijad ja koreograafid
9. Viide Euroopa kvalifikatsiooniraamistikule (EQF)	8
C.2 Kutsenimetuse võõrkeeles	
Inglise keeles	Dance specialist, level 8
Inglise keeles	Folk dance specialist
Vene keeles	Специалист по танцу, Специалист народного танца
C.3 Lisad	
Lisa 1 Kutsestandardis kasutatud terminid	
Lisa 2 Keelte oskustasemete kirjeldused	

Lisa 3 [Digioskused](#)